

ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

ਪੱਤਰ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ

ਐਸ.ਐਸ. , ਦਲਟ ਅਤੇ ਐਸ.ਬੀ. ਕੈਪੂਰ , //.

ਐਲ ਆਈ ਐਲ ਯੂ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਕਰਮ ਚੰਦ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ

ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਨੰ. 171 ਆਫ 1959।

ਐਮ ਪੰਜਾਬ ਯੂਟੀਲਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਆਫ ਲੈਂਡਜ਼ ਐਕਟ (1949 ਦਾ XXXVIII)-S.5-

1960

ਕਲੈਕਟਰ—ਕੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। S.5 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ 20 ਸਾਲ ਦੇ 10 ਅਕਤੂਬਰ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਦਿਓ।

1953 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਨੰ. 32 ਦੁਆਰਾ ਸੋਧੇ ਗਏ ਈਸਟ ਪੰਜਾਬ ਯੂਟੀਲਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਆਫ ਲੈਂਡਜ਼ ਐਕਟ, 1949 ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕਲੈਕਟਰ ' ਨੂੰ 20 ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਇਸ 'ਤੇ ਕੋਈ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ / ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਲੀਜ਼ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਉਸਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਲੀਜ਼ ਦੀ ਮਿਆਦ 7 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਲੀਜ਼ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਅਸਲ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 20 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਜਾਂ ਤਾਂ ਅਸਲ ਲੀਜ਼ ਦੀ ਮੁਦਰਾ ਦੌਰਾਨ ਜਾਂ ਇਸਦੀ ਮਿਆਦ ਪੂਰਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਵਰਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਬੇਸ਼ਕ, ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 20 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਅਧਿਕਤਮ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ।

21 ਮਈ, 1959 ਨੂੰ, 1959 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 9 ਵਿੱਚ, ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਮਿਸਟਰ ਮੋਹਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਅਧੀਨ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ।

ਐਸ ਡੀ ਬਾਹਰੀ,ਜੀਪੀ ਜੈਨ, ਅਤੇ ਵੀਪੀ ਕਾਕਰੀਆ, ਵਕੀਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਜੀ.ਸੀ. ਮਿੱਤਲ ਅਤੇ ਐਮ.ਆਰ. ਪੁੰਜ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਕੈਪੂਰ, ਜੇ.— ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਕੈਪੂਰ, ਜੇ. ਦੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਯੂਟੀਲਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਆਫ ਲੈਂਡਜ਼ ਐਕਟ (1949 ਦਾ ਨੰਬਰ XXXVIII) ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਹੈ। —ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਕਟ ਕਿਹਾ ਗਿਆ—ਅਤੇ ਇਹ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ; ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ.

ਕਰਮ ਚੰਦ, ਲਾਲ ਚੰਦ ਅਤੇ ਫੱਤਾ ਰਾਮ ਉੱਜੜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਮਾਝਲਾ, ਤਹਿਸੀਲ ਕੈਥਲ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਮਾਲ ਵਿੱਚ 170 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਲਾਟੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸਨ

ਐਲ ਆਈ ਐਲ ਯੂ
ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਕਰਮ
ਚੰਦ ਅਤੇ ਹੋਰ
ਕਪੂਰ ਜੇ.

ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਲਈ, ਕੁਲੈਕਟਰ, ਕਮਾਲ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਜੂਨ, 1951 ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ। 3, ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਭੋਜਨ ਅਤੇ ਚਾਰੇ ਦੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਉਗਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਉਚਿਤ ਸਮਝੇ, ਪਰ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਲੀਜ਼ ਦੀ ਮਿਆਦ 7 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਜਾਂ 20 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ. ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੁਲੈਕਟਰ ਪ੍ਰੋਸੀਡਿੰਗ ਨੇ ਕੀਰੂ ਅਤੇ ਜੁੰਮਨ ਨੂੰ ਸੱਤ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਸਿੱਧ ਹੋਇਆ ਕਿ ਪਟੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਇੱਕ ਲੀਲੂ ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਖੇਤੀ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਲੀਜ਼ ਦੀ ਕਰੰਸੀ ਦੌਰਾਨ ਅਲਾਟੀ ਕਰਮ ਚੰਦ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਹ ਕਾਸ਼ਤ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਲੀਜ਼ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਸੀ ਜਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਖਤਮ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਅਲਾਟੀਆਂ ਨੇ ਸਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੁਲੈਕਟਰ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ। 18 ਜੁਲਾਈ, 1958 ਨੂੰ, ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੇ ਆਪਣਾ ਹੁਕਮ (ਨਕਲ 'ਬੀ') ਪਾਸ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕੁਝ ਖਾਸ ਖੇਤ ਜੋ ਅਜੇ ਵੀ ਬੈਨ ਜਾਰ ਪਏ ਸਨ ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਖੇਤ, ਜੋ ਅਲਾਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਬਿਨਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਤੋੜ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸ਼ਰਤਾਂ (ਜੋ ਇਸ ਅਪੀਲ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਹਨ) 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਭੇਜੇ ਜਾਣ। ਬਾਕੀ ਬਚੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੀਲੂ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤੀ ਸੀ) ਕੋਲ ਰਹਿਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ 20 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਪਰਮਿਟ ਸਿਬਲ ਮਿਆਦ ਦੇ ਬਕਾਏ ਲਈ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਲੀਜ਼ ਡੀਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਅਸਲ ਲੀਜ਼ ਕੀਰੂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਤੇ ਜੁੰਮਨ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ।

ਇਸ ਹੁਕਮ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਲਾਟੀਆਂ ਯਾਨੀ. ਕਰਮ ਚੰਦ, ਲਾਲ ਚੰਦ ਅਤੇ ਫੱਤਾ ਰਾਮ ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਲੋਕ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ਨਾਂ ਤਹਿਤ ਸੋਧ ਲਈ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਅੰਬਾਲਾ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਕੋਲ ਗਏ, ਪਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਮਿਤੀ 22. ਸਤੰਬਰ, 1958 (ਨਕਲ 'ਸੀ' ਹੈ) ਨੇ ਲੀਲੂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਲੀਜ਼ ਬਣਾਈ ਰੱਖੀ। ਅਤੇ। ਹੋਰਨਾਂ ਨੂੰ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਸਨੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ (ਅ) ਕਰਮ ਚੰਦ ਅਤੇ (ਅ) ਲਾਲ ਚੰਦ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਪੰਜਾਹ-ਪੰਜਾਹ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਕੁਲੈਕਟਰ ਅਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਕਰਮ ਚੰਦ, ਲਾਲ ਚੰਦ ਅਤੇ ਫੱਤਾ ਰਾਮ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਅਤੇ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਸਨ- (1) ਕੁਲੈਕਟਰ ਕਮਲ,

Lilu
and others
v.
Karam Chand
and- others

(2) ਜੰਮਨ, (3) ਕੀਰੂ ਅਤੇ (4) ਲੀਲੂ। ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਕੁਲੈਕਟਰ, ਜਿਸ ਨੇ ਐਕਟ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿਚ ਜ਼ਮੀਨ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਕੋਲ ਉਸ ਲੀਜ਼ ਨੂੰ ਅਸਲ ਲੀਜ਼ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਉਸਨੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਅਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਸਨੇ 2 ਤੋਂ 4 ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਖਰਚੇ ਚੁੱਕਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ।

ਇਸ ਹੁਕਮ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲੀਲੂ ਅਤੇ ਕੀਰੂ ਨੇ ਇਹ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋਲ ਜੇਕਟਰ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਜੋਂ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ 15 ਦਸੰਬਰ 1959 ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ।

ਕਰਮ ਚੰਦ ਆਦਿ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸ੍ਰੀ ਜੀ.ਸੀ ਮਿੱਤਲ, ਅਲਾਟੀਆਂ ਨੇ ਮੁਢਲੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਕੁਲੈਕਟਰ, ਕਮਲ ਨੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।, ਉਸਨੂੰ ਹੁਣ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ *ਰਵੀਪੁੜੀ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਓਜ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼* (1), ਪੰਨਾ 137 'ਤੇ ਕੁਝ ਨਿਰੀਖਣਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਦੇ ਤੱਥ। ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦੂਜੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਕੇਸ ਇਹ ਸਨ ਕਿ ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ ਪੁਰਾਣੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਸੱਠ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਕੁਝ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਦੋ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਸੀ

ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਗ੍ਰਾਂਟੀ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸਰਕਾਰ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨਹੀਂ ਲੜੇ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਮੁਦਈਆਂ ਦੁਆਰਾ ਨਾ ਸਿਰਫ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਸਗੋਂ ਹੋਰ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹਨਾਂ ਹੋਰ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਨੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ- ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਫ਼ਰਮਾਨ ਅੰਤਿਮ ਅਤੇ ਬੰਧਨਯੋਗ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਦੂਜੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਨੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਬਦਲਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਕੇਸ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ

(1) AIR 1960 AP 134.

ਪੰਜਾਬ ਸੀਰੀਜ਼ [VOL. XVIII-(1)] ' ਸਰਕਾਰ, ਜੋ ਅੰਤਿਮ ਬਣ ਗਈ

ਐਲ ਆਈ ਐਲ ਯੂ
ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਕਰਮ
ਚੰਦ ਅਤੇ ਹੋਰ
ਕਪੂਰ ਜੇ.

ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹਨਾਂ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦਾ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਲੀਲੂ ਅਤੇ ਕੀਰੂ ਦੁਆਰਾ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪੀਲ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਿਰਫ ਅਕਾਦਮਿਕ ਹਿੱਤ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕਲੈਕਟਰ, ਕਮਲ, ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਰਹੇ ਜਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਮਿਸਟਰ ਜੀ ਸੀ ਮਿੱਤਲ ਨੇ ਫਿਰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਲੈਕਟਰ ਅਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਰਿੱਟ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕੀਰੂ ਅਤੇ ਲੀਲੂ ਕੋਲ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਟਿਕਾਣਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਦਲੀਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸਥਾਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਦੇ ਪੱਖ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ. ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਮੈਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਜੀ.ਸੀ. ਮਿੱਤਲ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਮੁਢਲੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਾਰਥਿਕਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਹੁਣ ਕੇਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਵੱਲ ਆਉਂਦੇ ਹਾਂ, ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਸਵਾਲ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕਲੈਕਟਰ ਨੂੰ 20 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਬਕਾਇਆ ਮਿਆਦ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਦੇਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਸੀ? ਧਾਰਾ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਉਪਬੰਧ ਵਿੱਚ 'ਪਟੇ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇਕਵਚਨ ਸੰਖਿਆ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਪਰ ਪੰਜਾਬ ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ (1898 ਦਾ ਨੰਬਰ 1) ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਆਮ ਸਿਧਾਂਤ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਕਵਚਨ ਵਿਚਲੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਵਚਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗਾ।, ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਜੀ.ਸੀ. ਮਿੱਤਲ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਕਲੈਕਟਰ ਵੱਲੋਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਹ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ ਦੀਆਂ ਕਈ ਲੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 12 ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ, ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੌਕੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਕਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਹਿੱਸਾ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਦੇਣ 'ਤੇ ਕੋਈ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਇੱਕ ਸਮੇਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਸਮੇਂ ਇਸਦਾ ਬਾਕੀ ਹਿੱਸਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਪੱਟੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਵਧੀ ਲਈ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਬੇਸ਼ੱਕ, ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸੱਤ ਸਾਲ ਅਤੇ ਅਧਿਕਤਮ 20 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਸ਼੍ਰੀ ਮਿੱਤਲ ਨੇ ਅੱਗੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਲੀਜ਼ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਮਿਆਦ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕਲੈਕਟਰ ਕੋਲ ਲੀਜ਼ ਨੂੰ ਨਵਿਆਉਣ ਜਾਂ ਇਸ ਦੀ ਨਵੀਂ ਲੀਜ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਥੱਕ ਗਿਆ ਭਾਵੇਂ- ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ- ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ 20 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਅਧਿਕਤਮ ਮਿਆਦ ਵਿੱਚੋਂ 13 ਸਾਲ ਅਜੇ ਵੀ ਬਚੇ ਹਨ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਕੋਈ ਤਰਕ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਲਪਨਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਕਲੈਕਟਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ 'ਤੇ

ਅਜਿਹੀ ਪਾਬੰਦੀ।

ਐਲ ਆਈ ਐਲ ਯੂ
ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਕਰਮ
ਚੰਦ ਅਤੇ ਹੋਰ
ਕਪੂਰ ਜੇ.

ਮਿਸਟਰ ਮੀ ਤਾਈ ਨੇ ਫਿਰ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਸ ਐਕਟ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਭੂਮੀ ਮਾਲਕਾਂ ਤੋਂ ਉਹ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਲੈ ਕੇ "ਹੋਰ ਭੋਜਨ ਉਗਾਓ" ਮੁਹਿੰਮ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਸੀ ਜੋ ਉਹ ਸਨ। ਕਾਸ਼ਤ ਲਈ ਤੋੜਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੋਜਨ ਅਤੇ ਚਾਰੇ ਦੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਉਗਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਾਂਝੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਕੁਲੈਕਟਰ ਵੱਲੋਂ ਆਰਜ਼ੀ ਉਪਾਅ ਵਜੋਂ ਇਸ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਇਹ ਐਕਟ ਦੀ ਸਕੀਮ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ, ਖਾਲੀ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਲੀਜ਼ ਦੀ ਮਿਆਦ ਇੱਕ ਵਾਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਾਢੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ ਜੋ ਕਿ ਕਿਰਾਏ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਦਰਾਂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਸਮਾਨ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨ ਜ਼ਮੀਨ ਲਈ ਇਲਾਕਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਪੱਖੋਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਕਿ ਮਾਲਕਾਂ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤੇ ਸਨ, ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਲੀਜ਼ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਧਾਰਾ 7 ਵਾਪਸੀ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਲੀਜ਼ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੁੱਗਣ 'ਤੇ ਜਾਂ ਇਸ ਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਸਮਾਪਤੀ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਯੂਟੀਲਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਆਫ ਲੈਂਡਜ਼ (ਸੋਧ) ਐਕਟ (1953 ਦਾ ਸੰਖਿਆ/XXXII) ਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਰੈਡੀਕਲ ਸੋਧਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੋਧ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੈਕਸ਼ਨ 4 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ (1894 ਦਾ ਨੰਬਰ I) ਦੀ ਧਾਰਾ 23(1) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਕਾਫੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਬਾਜ਼ਾਰੀ ਮੁੱਲ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਸ੍ਰੀ ਸੋਮ ਦੱਤ ਬਾਹਰੀ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਬਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਰਕਾਰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਮਾਲਕ ਬਣ ਗਈ ਅਤੇ ਕਿ ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਏਜੰਟ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਇਸਨੂੰ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਦੇਣਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਜੇਕਰ ਉਸਨੇ ਇਸਨੂੰ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਦੇਣਾ ਚੁਣਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਮਿਆਦ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। 7 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਜਾਂ 20 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਤੋਂ ਸਮਰਥਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 6 ਦੀ ਗਲਤੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਵਿਅਕਤੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਲੈ ਲਈ ਗਈ ਸੀ, ਹੁਣ ਇਸ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦਾ ਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਪਰ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਸ਼ਾਇਦ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਬਣ ਗਈ।

ਐਲ ਆਈ ਐਲ ਯੂ
ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਕਰਮ
ਚੰਦ ਅਤੇ ਹੋਰ
ਕਪੂਰ ਜੇ.

ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਲਕ ਕਿਉਂਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਅਜੇ ਵੀ ਉਸ 'ਮਾਲਕ' ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਉਸ ਨੇ ਵਾਪਸ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਅਪੀਲ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, - ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਬੇਲੋੜਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸਰਕਾਰ ਮਾਲਕ ਬਣ ਗਈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਜਾਂ ਹੈ? ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 20 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ, - ਅਤੇ ਇਸ ਅਪੀਲ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਲੈਕਟਰ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸਕਦਾ। 20 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਲੀਜ਼ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਉਸਦੀ ਸ਼ਕਤੀ 'ਤੇ ਕੋਈ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਈ ਦੇਵੇਗੀ ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਲੀਜ਼ ਦੀ ਮਿਆਦ 7 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਲੀਜ਼ 'ਅਸਲ ਲੈਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 20 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ.

ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦਾ ਇਹ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਕੱਲੇ ਧਾਰਾ 5 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਦੇਣ 'ਤੇ ਕੋਈ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸੱਤ ਸਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ, ਪਰ 20 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ, ਇਸ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਦੇਣ ਲਈ, ਭਾਵੇਂ ਉਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜਾਂ .ਦੂਸਰਿਆਂ ਨੂੰ 20 ਸਾਲ ਦੀ ਅਧਿਕਤਮ ਮਿਆਦ ਬਣਾਉਣ ਲਈ। 'ਪਟੇ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੁਗਣ 'ਤੇ ਕੀ ਹੋਣਾ ਹੈ' ਸੈਕਸ਼ਨ 7 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਵਿਚਾਰ 'ਤੇ ਮੁਸ਼ਕਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ? ਸਮੱਗਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:—■ h

? “7(1) ਜਿੱਥੇ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਲੀਜ਼ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ * * * ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਲਈ, ਕੁਲੈਕਟਰ ਅਜਿਹੀ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝੇ, ਲਿਖਤੀ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

■ 1953 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਨੰ. XXXII ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 7 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਸੋਧ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ "ਜਾਂ ਇਸਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸ਼ੋਧਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਕੋਈ ਅਨੁਕੂਲ ਸੋਧਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਸੈਕਸ਼ਨ ਦਾ ਪ੍ਰਵਾਨਾ। 5 ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਨੂੰ ਛੱਡਣਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀ, ਸੈਕਸ਼ਨ 7 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਧਾਰਾ 7 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1-) ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਹੁਣ ਹੈ। ਮਿੱਤਲ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ - ਮੰਨ ਲਓ ਕਿ 20 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਲੀਜ਼ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰਨਾ ਪਏਗਾ.

'ਤੇ ਮਾਲਕ. ਲੀਜ਼ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ, ਅਤੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਉਸੇ ਕੋਰਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਲੀਜ਼: ਇੱਕ ਮਿਆਦ ਲਈ ਸੀ। 20 ਸਾਲ ਸਤੋਂ ਘੱਟ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੈਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦਾ ਕਿ ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੇ ਨਾਲ, ਸਮਾਨਤਾ ਨਾਲ, ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਅਸਲ ਲੀਜ਼ ਨੂੰ 7 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਹੈ, ਜਾਂ ਛੋਟੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਨਵੀਂ ਲੀਜ਼ ਦੇਣ ਲਈ, ਤਾਂ ਜੋ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਵੀਹ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਧਾਰਾ 7 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਵਾਕਾਂਸ਼ "ਪਟੇ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ" ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਉਸਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲੀਜ਼ ਜਾਂ ਲੀਜ਼ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਨਾਲ ਸਹਿ-ਸਬੰਧਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। .

ਮਿਸਟਰ ਮਿਤਾਈ, ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ; ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 14 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਕੇ, ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਅਪੀਲ - ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਝੂਠ, ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੋਧ। ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਹਾਈਪੋਥੀਟੀ ਕੈਲ ਕੇਸ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੇ 15 ਜਾਂ 20 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਲੀਜ਼ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ ਜਾਂ ਸੰਸ਼ੋਧਨ 'ਤੇ, 1 ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਘਟਾ ਕੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 7 ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਸਾਲ, ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਕੁਲੈਕਟਰ ਲਈ ਮਿਆਦ ਵਧਾਉਣ ਜਾਂ ਨਵੀਂ ਲੀਜ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਇਹ ਖੁੱਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।' ਇਹ ਦਲੀਲ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਲਪਨਾਤਮਕ ਹੈ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਿੱਚ *ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਇੰਦਰਾ ਰਾਣੀ ਬਨਾਮ ਅੰਬਾਲਾ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਦੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ* (ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 1408 ਆਫ 1959) ਦਾ ਫੈਸਲਾ 17 ਮਈ, 1960 ਨੂੰ, ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਹੈ। (ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਜੀ.ਐਲ. ਚੋਪੜਾ, ਜੇ. ., *ਯੋਗ ਧਿਆਨ ਬਨਾਮ ਕੁਲੈਕਟਰ, ਕਮਲ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ* (1958 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 775) ਵਿੱਚ 29 ਮਈ, 1959 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਲੀਜ਼ ਅਸਲ ਵਿੱਚ 7 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਸੀ, ਉਹ ਲੀਜ਼ ਨੂੰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ 20 ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸੀ। ਮਿਸਟਰ ਜੀ.ਸੀ. ਮਿਤਾਈ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵੱਖਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ।

ਐਲ ਆਈ ਐਲ ਯੂ
ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ
ਕਰਮਚੰਦ ਅਤੇ ਹੋਰ
ਕੈਪੂਰ ਜੇ

ਪੰਜਾਬ ਸੀਰੀਜ਼

[ਵੋਲ. xnn- (1)

ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚ, ਲੀਜ਼ ਦੀ ਮਿਆਦ ਅਸਲ ਲੀਜ਼ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਧਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦਾ ਹੁਕਮ ਜਿਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, 7 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਅਸਲ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਦੇਖਦਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਇਸ ਨਾਲ ਅੰਤਰ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਅਸਲ ਲੀਜ਼ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਨਵਿਆਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਕੀ ਨਵੀਂ ਲੀਜ਼ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਲਈ ਵੀਹ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਅਧਿਕਤਮ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਜਾਵੇ। ਜੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਲੀਜ਼ ਦੇਣ ਨਾਲ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਅਨੁਸਰਣ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਇਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਜਾਂ ਤਾਂ ਅਸਲ ਲੀਜ਼ ਦੀ ਮੁਦਰਾ ਦੌਰਾਨ ਜਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮਿਆਦ ਪੂਰੀ ਹੋਣ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। , ਕਿ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ 20 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਦੋ ਫੈਸਲੇ, ਨਰਾਇਣ ਦਾਸ ਬਨਾਮ ਕੁਲੈਕਟਰ, ਕਮਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਤੇ ਨੌਗ ਧਿਆਨ ਬਨਾਮ ਕੁਲੈਕਟਰ ਕਰਨਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸ਼੍ਰੀ ਸੋਮ ਦੱਤ ਬਾਹਰੀ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਸਟੈਂਡ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਕਰਦੇ

ਦਿਖਾਈ ਦੇਣਗੇ।

ਇਸ ਲਈ ਸਿੱਟਾ ਇਹ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿਚ ਦਰਜ ਹੁਕਮ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਮੈਂ, ਇਸ ਲਈ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਕੇ, ਖਰਚਿਆਂ ਸਮੇਤ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਵਾਂਗਾ।

ਐਸ ਐਸ ਦੁਲਟ, ਜੇ.—ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਰਮਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ

ਦੁਲਟ, ਜੇ.